

LANGTIDSPLAN 2020-2025

Stiftelsen Lillehammer museum

Stiftelsen Lillehammer museum er en nasjonal, vitenskapelig institusjon med formål å forvalte materielle og immaterielle kulturminner og kunst, og forske og formidle kunnskap om samlingene.

Stiftelsen består av Maihaugen, Lillehammer Kunstmuseum, Norges Olympiske Museum, Aulestad, Bjerkebæk og Norges Postmuseum, samt Norsk håndverksinstitutt, Maihaugsalen, Opplandsarkivet avdeling Maihaugen og sekretariatet for Samtidsnett.

Stiftelsen har nasjonale oppgaver gjennom forvaltning og driftsansvar av Maihaugen, Norges Postmuseum, dikterhjemmene Aulestad og Bjerkebæk, Norges Olympiske Museum og Norsk håndverksinstitutt.

Kulturdepartementet har hovedansvar for styreoppnevning og finansiering.

Virksomheten er funksjonsorganisert med seks avdelinger og håndverksinstituttet.

Planverket består av: 1) langtidsplan for hele organisasjonen, 2) utviklingsplan for hvert museum og instituttet, 3) temaplaner for formidling, samlingsforvaltning, bygningsvern, forskning, forretning og kompetanseutvikling og 4) årsplaner for avdelingene og håndverksinstituttet.

Visjon 2025

Skape unike opplevelser som beriker livet.

Verdier

Engasjerende, ekte og inkluderende.

Perspektiv

Utviklingen skal være nyskapende, kunnskapsbasert og publikumsorientert.

Hovedmål

Stiftelsen Lillehammer museum skal være en ledende nasjonal institusjon med lokal forankring og internasjonal anerkjennelse.

Delmål

Formidling

Det skal utvikles kunnskapsbasert og nyskapende formidling som engasjerer og fremmer forståelse og refleksjon.

Forskning

Kunnskapsutviklingen og forskningen gjøres med utgangspunkt i samlingene, tradisjonelt håndverk og institusjonens virkeområde, og skal formidles aktivt.

Forvaltning

Forvaltningen av samlingene, inkludert de kulturhistoriske bygningene, skal være målrettet med fokus på orden, faglighet, sikkerhet, bevaring og tilgjengelighet i tråd med ICOMs retningslinjer. Immateriell kulturarv og tradisjonelt håndverk skal utøves, dokumenteres, bevares og fremmes.

Fornyning

Stiftelsen skal være en synlig og endringsdyktig samfunnsaktør som tør å utfordre, og skal bidra til å utvikle metodikk og praksis i kulturminnevernet.

Forretning

Stiftelsen skal styrke handlingsrommet gjennom forretningsmessig drift og verdiskaping.

Organisasjon

Stiftelsen skal ha en innovativ arbeidskultur preget av samskaping og gjensidig respekt.

Strategi delmål

Formidling

- Gjøre kunst- og kulturhistorien levende, og fremme forståelse og refleksjon.
- Formidling av tradisjonell håndverkskunnskap.
- Formidlingen skal bygge på kunnskap om og tilpasses målgruppene.
- Utvikle museumsbesøket som en helhetlig opplevelse.
- Aktivisere og skape dialog med publikum.
- Felles årlige tema som grunnlag for formidling og markedsføring for alle museene.

Forvaltning

- Øke ressurser til samlingsforvaltning og kulturlandskapsforvaltning gjennom søknader og mer effektiv ressursbruk.
- Fokus på klima, faglighet, orden, tilgjengelighet og sikkerhet.
- Flytte fokus fra utvikling med flere bygninger til forvaltning av bygningssamlingen.
- Fokus på samlingsutvikling.
- Utvikle og styrke kunstsamlingen.
- Styrke arbeidet med immateriell kulturarv og tradisjonelt håndverk.

Forskning

- Initiere og organisere forskning og kunnskapsutvikling i tematiske grupper og eksterne partnere.
- Styrke forskningen med eksternfinansierte prosjekter med eksterne partnere.

Fornyng

- Fornyng er en del av totalaktiviteten og beskrives under de enkelte delmålene.
- Prioritere organisasjonsutvikling.
- Utarbeide utviklingsplaner for museene, instituttet og organisasjonen.

Forretning

- Kommersiell arrangement skal gi inntjening.
- Samarbeid med organisasjons- og næringsliv.
- Styrke egeninntjening fra besøk, museumsbutikk, servering, parkering og utleie.
- Målretta arbeid med søknader om eksterne midler.
- Styrke serveringstjenesten.

Organisasjon

- En samlet organisasjon med tydelig og samhandlende ledelse.
- En innovativ arbeidskultur preget av samskaping og gjensidig respekt.
- Bedre utnyttelse av digitale arbeidsverktøy og profesjonalisere prosjektarbeid.
- Tydelig prioritering av oppgaver og ressurser med konsekvensvurdering.
- Styrke organisasjonen gjennom formelle kompetansekrav ved rekruttering og kompetanseutvikling.
- Styrke og målrette frivillig innsats.

Mål

Økonomi:	Billett, butikk og omsetningen skal øke med 20%.
Tilskudd:	Fra ulike fond – 2-4 mill. kr pr år.
Besøk:	225 000 besøkende i 2025, herav 20 000 skoleelever
Samling:	Digitalisering: foto-4500. Reg/katalogisering: foto-3000, gjenstander-2200
Bygningssamling:	Vedlikehold iht. prioriteringslisten for bygningsvern og oppdukkende behov som må prioriteres. Bygninger som er i en tilstand som medfører fare for publikum prioriteres. Prosjekt i planperioden søkes utført med innleid arbeidskraft og ekstern finansiering. Det skal årlig vedlikeholdes minst 4-6 hus med forbedring av minimum en tilstandsgrad.
Kulturlandskap:	Forvaltes etter landskapsplanen.
Forskning:	5 fagfelleverderte artikler pr år. 20 populærvitenskapelige artikler pr år.
Håndverksinstituttet:	Øke antallet håndverksstipendiater fra 6 til 12 i perioden Opprettholde nivået med to samlinger i Løfte håndverket hvert år Opprette 10 statsstipendiater i håndverk

Utviklingsplaner

Maihaugen

- Åpne ny kulturhistorisk utstilling i 2020.
- Aktualisere «Langsom ble landet vårt eget» med gjennomgående temautstillinger fra 2021 (Klima og miljø).
- Håndverkets år 2021. Markering av 100 års jubileet med felles program.
- Ferdigstille hyttegrenda 2022.
- Videreføre skilting på tun og bygningsnivå 2020-23.
- Skogprosjektet videreføres med skogsti, aktiviteter og utvikling av 1890-skog.
- Videreutvikle Maihaugen som et kompetansesenter for bygningsvern.
- Fullføre byutvidelse og publikumstilbud til Lillehammers 200 års jubileum i 2027.
- Åpne nye verkstedsutstillinger fram mot 2027.
- Videreutvikle «Barnas Maihaugen» med barne- og familieaktiviteter.
- Ferdigstille boligfeltet og lage utstilling om 21. århundre i Framtidshuset.
- Utvikle besøkssenter og publikumsbygget for nye behov.
- Styrke serveringstilbudet.

Lillehammer Kunstmuseum

- Synliggjøre kunstmuseet bedre med skilt og belysning, og styrke kunst i nærområdet.
- Utstillings- og formidlingsprogram som skaper interaktivitet, belyser viktige spørsmål i samfunnet, viser at kunsten angår oss alle, å skape en publikumsmagnet hvert 2. år.
- Tar tydelig rollen og ansvar som Innlandets eneste kunstmuseum fra 2020 som regionalt kraftsenter med nasjonal relevans og internasjonal profil.
- Styrke samarbeid nasjonalt og internasjonalt.
- Utvikle kunstsamlingen med kunst fra Innlandet og Norden.
- Oppgraderer huset teknisk i tråd med internasjonale standarder.
- Utvikle bygget med en utvidelse av utstillings-, magasin- og formidlingsareal (Stortorget plan) til 100 års jubileet 14. juli 2027.
- Servering og aktivitet i butikken.

Norges Olympiske museum

- Årlig temporær utstilling med nasjonalt seminar.
- Oppdatere utstillingen og samlingen ved nye OL.

- Markere 100 år siden første vinter-OL i 2024
- Styrke filmtilbudet.
- Utvikle skoletilbud og øke skolebesøket.
- Bidra i regionalt utviklingsarbeid med Høgskolen i Innlandet (Olympic Study Centre) og Lillehammer Olympic Legacy Centre
- Styrke rollen som nasjonalt idrettsmuseum og være et naturlig møtested for idretten.
- Opprettholde de internasjonale nettverkene.
- Bedre vedlikehold på de aktiviteter som tilbys.

Aulestad

- Utvikle Aulestad som formidlingsarena for Bjørnson og verdier.
- Utvikle utstillingstilbudet i Bjørnsonrommet i låven med en fast og temporære utstillinger.
- Etablere Aulestaddag som et fast årlig arrangement.
- Utvikle tilbud rettet mot skole og barn.
- Utvikle tilbud sammen med Litteraturfestivalen, UNESCO Litteraturby og Bjørnsonakademiet.
- Markere at det 150 år siden Karoline og Bjørnstjerne Bjørnson flyttet til Aulestad

Bjerkebæk

- Oppdatere Nobelutstillingen årlig.
- Drive og promotere Aulaen aktivt til formidling og arrangement.
- Utvikle omvisninger og formidlingstilbud som når et bredt spekter av målgrupper.
- Utvikle tilbud rettet mot skole og barn.
- Utvikle tilbud sammen med Litteraturfestivalen, UNESCO Litteraturby og Sigrid Undset Selskapet.

Norges Postmuseum

- Ny helårs hovedutstilling.
- Årlige temautstillinger.
- Utvikle tilbudet i Postgården og Byen.
- Kjøretøyutstilling 2022 i ny Postgarasje.

Norsk håndverksinstitutt

- Utvikle registeret over håndverksutøvere innen tradisjonelle fag og teknikker.

- Å sikre og videreføre små og verneverdige håndverksfag.
- Dokumentere og videreføre tradisjonell håndverkskunnskap.
- Utvikle og diskutere metodikk og metoder for å verne immateriell kulturarv.
- Knytte det mangfoldige håndverks-Norge sammen i *Løfte håndverket*.
- Gjennom stipendiatorordningen for håndverkere videreføre håndverkskunnskap på et høyt utøvende nivå.

Maihaugsalen

- Utvikle totalopplevelse for publikum, inkludert servering.
- Aktiv artistpleie og oppsøkende salg.
- Opprettholde og styrke omdømme.

Organisasjonen

- Lederutvikling.
- Utvikle og tilpasse organisasjonen.
- Styrke brukerkompetanse på administrative verktøy.
- Effektivisere arbeidsprosesser og bedre ressursutnyttelse med tydelig ansvarsfordeling og årsplanlegging.
- Styrke arbeidsmiljø og en positiv organisasjonskultur.
- Kompetanseutvikling for å styrke organisasjonen.
- Styrke frivillig arbeid ved museene.

Gjennomføring

Gjennomføringen av Langtidsplanen forankres i organisasjonen. Ledergruppa har ansvar for implementeringen. Langtidsplanen legger grunnlag for årsplaner og budsjett, og avdelingene og håndverksinstituttet lager handlingsplaner og årsplaner. Dette er grunnlaget for medarbeidernes arbeidsplaner.

Langtidsperioden starter med en felles samling med presentasjon av ny plan og erfaring fra forrige periode.

Det utarbeides temaplaner for samlingsforvaltning, bygningsvern, forskning, formidling, forretning og organisasjon/kompetanseutvikling.